

ΑΝΟΙΚΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΝΟΙΚΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

του Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Δρ. Χρήστος Βοζίκης
Υπεύθυνος ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης του διδακτικού και
τεχνικού προσωπικού του ιδρύματος

Σέρρες, Νοέμβριος 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΝΟΙΚΤΑ ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ του Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τ.Ε.Ι. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, Νοέμβριος 2013

Το παρόν υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons

Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

1. Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα

Το Ανοικτό Ψηφιακό Μάθημα αποτελείται από ένα σύνολο ψηφιακών αρχείων που περιέχουν σημειώσεις, διαφάνειες διαλέξεων, ασκήσεις, τεστ, βιντεοδιαλέξεις και άλλου υποστηρικτικού υλικού. Το ψηφιακό αυτό υλικό θα είναι διαθέσιμο δωρεάν, όχι μόνο στους φοιτητές του Ιδρύματος, αλλά και στο ευρύ κοινό.

Τα μαθήματα αυτά υποστηρίζουν και ενισχύουν τον δημόσιο χαρακτήρα και την αποστολή του Ιδρύματος, σύμφωνα και με τις επιταγές του άρθρου 4 του Ν. 4009/2011 που αναφέρει:

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

β) να προσφέρουν ανώτατη εκπαίδευση και να συμβάλουν στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια.

Το ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας και το Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΠ) του διατηρούν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του εκπαιδευτικού υλικού των Ανοικτών Μαθημάτων. Η χρήση του υλικού αυτού από τρίτους επιτρέπεται με συγκεκριμένη άδεια χρήσης.

2. Χρηματοδότηση

Η πράξη «ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ» με κωδικό MIS 383970 υλοποιείται στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους.

3. Ιστορία

Η πρόταση χρηματοδότησης του έργου υποβλήθηκε από το Ίδρυμα τον **2012** του **2012**.

Η έγκριση της πρότασης και η ένταξη της πράξης «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα του ΤΕΙ Σερρών» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» έγινε, από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, την 01/10/2012

Ο χρονικός ορίζοντας της πράξης είναι 36 μήνες, δηλαδή μέχρι 30/09/2015

4. Δομές Συντονισμού

Η πράξη προβλέπει ως δομές συντονισμού έργου τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου, τους Εκπροσώπους των Ακαδημαϊκών Τμημάτων και τη Μονάδα Υλοποίησης.

4.1. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του έργου είναι ο Καθηγητής κ. Στρουθόπουλος Χαράλαμπος, Διευθυντής της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών.

4.2. Εκπρόσωποι των Ακαδημαϊκών Τμημάτων

Σε κάθε Τμήμα έχει οριστεί ένας Εκπρόσωπος, με εξαίρεση του Τμήμα ΜΠ&ΜΤΓ όπου έχουν οριστεί δύο λόγω των δύο διακριτών προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει..

Συγκεκριμένα

Τμήμα	Εκπρόσωπος
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ	Δρ. Δαυίδ Κωνσταντίνος
ΠΜ&ΜΤΓ Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ	Παναγόπουλος Γεώργιος
ΠΜ&ΜΤΓ Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής ΤΕ	Δρ. Θεοδωρίδου Μυροφόρα - Ευαγγελία
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ	Δρ. Πολίτης Αναστάσιος
Διοίκησης Επιχειρήσεων	Δρ. Κοτζαϊβάζογλου Ιορδάνης
Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής	Δρ. Κύδρος Δημήτριος

Ο ρόλος του Εκπροσώπου του Τμήματος είναι πολλαπλός:

- Αποτελεί την σύνδεση των μελών ΕΠ του Τμήματος και της Μονάδος Υλοποίησης
- Θα καταγράφει και θα μεταφέρει στη Μονάδα Υλοποίησης προβλήματα, σχόλια ή προτάσεις από τα μέλη ΕΠ
- Θα συμμετέχει στο συντονισμό δραστηριοτήτων του Τμήματος που σχετίζονται με το έργο.

4.3. Η Μονάδα Υλοποίησης

Η Μονάδα Υλοποίησης, αποτελείται από πέντε εξωτερικούς συνεργάτες ειδικότητας Μηχανικού Η/Υ- Πληροφορικής ΠΕ-ΤΕ ή ΠΕ θετικών επιστημών και μία εξωτερική συνεργάτη ειδικότητας ΠΕ ή ΤΕ Οικονομικού – Διοικητικού.

Συγκεκριμένα η Μονάδα Υποστήριξης αποτελείται από τους:

- Δρ. Λάντζο Θεόδωρο
- Δρ. Τσιμπίρη Αλκιβιάδη
- Δρ. Φραγκίδη Λεωνίδα
- Δρ. Καλαϊτζή Βασίλειο

οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την ανάπτυξη και υποστήριξη της δημιουργίας ανοικτών ψηφιακών μαθημάτων στο Ίδρυμα,

τον

- Δρ. Βοζίκη Χρήστο

ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και κατάρτιση του διδακτικού και τεχνικού προσωπικού του Ιδρύματος

και την

- κ. Κουφάκη Χριστιάνα

η οποία έχει αναλάβει την διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Μονάδας Υλοποίησης.

Τα γραφεία του προσωπικού της Μονάδας Υλοποίησης βρίσκονται στο του κτιρίου πολλαπλών χρήσεων. Εξαίρεση αποτελεί το «Γραφείο Ενημέρωσης και Κατάρτισης του ΕΠ» (τηλ. 2321049 321) που βρίσκεται στον 2^ο όροφο του κτιρίου της ΣΤΕΦ (έναντι της αίθουσας 302).

5. Τα Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα του ΤΕΙ

5.1. Κριτήρια Ανοικτών Ψηφιακών Μαθημάτων

Το περιεχόμενο ενός Ανοικτού Ψηφιακού Μαθήματος θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένο, επιτρέποντας την αυτοτελή μελέτη του. Το περιεχόμενο του θα πρέπει να προέρχεται από την διδασκαλία του αντίστοιχου μαθήματος του κανονικού προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (1ου κύκλου). Η διδακτέα ύλη του θα πρέπει να καλύπτει το 100% της διδακτέας ύλης του αντίστοιχου μαθήματος του προγράμματος σπουδών.

Το Ανοικτό Ψηφιακό Μάθημα στηρίζεται κυρίως στο θεωρητικό μέρος του αντίστοιχου μαθήματος του προγράμματος σπουδών. Οι φροντιστηριακές ασκήσεις (Ασκήσεις Πράξεις) του μαθήματος καλό θα είναι να συμπεριληφθούν στο αντίστοιχο Ανοικτό Ψηφιακό Μάθημα έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη μελέτη του.

Αν το αντίστοιχο κανονικό μάθημα είναι «μικτό», περιλαμβάνει δηλαδή και Εργαστηριακές Ασκήσεις, αυτές θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν ως μέρος το Ανοιχτού Ψηφιακού Μαθήματος ή και να αποτελέσουν ένα αυτούσιο Ανοιχτό Ψηφιακό Μάθημα, εφόσον πληρούν τα κριτήρια αυτοτέλειας. Σε γενικές γραμμές όμως η συμπερίληψη των Εργαστηριακών Ασκήσεων στο Ανοιχτό Ψηφιακό Μάθημα είναι προαιρετική.

Τέλος, το Ανοιχτό Ψηφιακό Μάθημα πρέπει να είναι στην Ελληνική Γλώσσα. Αυτό όμως δεν απαγορεύει το μάθημα να προσφέρεται και σε δεύτερη γλώσσα. Μάλιστα, αυτό θα ήταν επιθυμητό, γιατί έτσι προωθείται η διεθνής προβολή του Ιδρύματός μας.

5.2. Προέλευση εκπαιδευτικού υλικού

Το εκπαιδευτικό υλικό ενός Ανοιχτού Ψηφιακού Μαθήματος μπορεί να προέρχεται από

- Υπάρχον υλικό (σημειώσεις, διαφάνειες, ασκήσεις και λοιπό υλικό)
 - σε ψηφιακή μορφή
 - σε έντυπη μορφή (η οποία θα ψηφιοποιηθεί)
- Νέο εκπαιδευτικό υλικό (νέες σημειώσεις, διαφάνειες, ασκήσεις κλπ)

Το υλικό αυτό θα πρέπει να προσαρμοσθεί κατάλληλα στις απαιτήσεις των προδιαγραφών των Ανοιχτών Ψηφιακών Μαθημάτων του Ιδρύματος έτσι ώστε να καλυφθούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας και «ομοιομορφίας» στην χρήση των μαθημάτων.

Προβλέπεται επίσης ανάπτυξη πολυμεσικού υλικού π.χ. καταγραφή σε βίντεο των διαλέξεων ενός μαθήματος ή και ενός πειράματος που θα εκτελεστεί στα εργαστήρια του Ιδρύματος.

5.3. Κατηγορίες μαθημάτων

Τα Ανοιχτά Ψηφιακά Μαθήματα, χωρίζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους σε δύο κατηγορίες:

- Μαθήματα ελάχιστων προδιαγραφών (A-) 101 μαθήματα
- Μαθήματα πλήρων προδιαγραφών (A+) 19 μαθήματα

Η κατανομή τους στα διάφορα Τμήματα του Ιδρύματος είναι:

Τμήμα	Μαθήματα Α-	Μαθήματα Α+	Σύνολο μαθημάτων
Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕ	17	4	21
ΠΜ&ΜΤΓ Πολιτικών Μηχανικών ΤΕ	17	3	20
ΠΜ&ΜΤΓ Μηχανικών Τοπογραφίας και Γεωπληροφορικής ΤΕ	17	3	20
Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ	17	3	20
Διοίκησης Επιχειρήσεων	17	3	20
Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής	16	3	19
Σύνολα	101	19	120

5.4. Προδιαγραφές μαθημάτων

Προδιαγραφές Ψηφιακών Μαθημάτων	Μαθήματα Α-	Μαθήματα Α+
Αναλυτική Περιγραφή Μαθήματος/ Περιγραφή Μαθησιακών Στόχων	Ναι	Ναι
Λέξεις-κλειδιά, οι βασικοί όροι του μαθήματος	Ναι	Ναι
Οργάνωση του μαθήματος σε θεματικές ενότητες	Ναι	Ναι
Λέξεις-κλειδιά, οι βασικοί όροι της κάθε θεματικής ενότητας	Ναι	Ναι
Σημειώσεις, διαφάνειες διαλέξεων και λοιπό υλικό	Ναι	Ναι
Ασκήσεις	Προαιρετικά	Ναι
Τεστ	Προαιρετικά	Ναι
Ηλεκτρονικές Πηγές της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος	Προαιρετικά	Ναι
Βιντεοσκοπημένες διαλέξεις με συγχρονισμένες διαφάνειες	Όχι	Ναι

5.5. Άλλες συστάσεις

Συστήνεται, για την δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού, να χρησιμοποιηθούν κοινά πρότυπα για όλα τα μαθήματα του Ιδρύματος, π.χ. MS Word ή PDF για τις σημειώσεις, MS PowerPoint για τις διαφάνειες των διαλέξεων.

Επίσης το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να διαμορφωθεί (κατά το δυνατόν) σύμφωνα με τις οδηγίες προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ.

Τα κοινά πρότυπα και οι οδηγίες προσβασιμότητας θα δημιουργηθούν από την Μονάδα Υποστήριξης και θα είναι διαθέσιμα στα μέλη ΕΠ του Ιδρύματος μέσω της αντίστοιχης ιστοσελίδας υποστήριξης.

6. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού και του ιδρύματος, το εκπαιδευτικό υλικό που θα αναπτυχθεί θα υπόκειται σε άδειες *Creative Commons*.

Τα ζητήματα προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας θα αποτελέσουν μέρος των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μελών ΕΠ που προβλέπονται στις δράσεις του έργου ώστε να ενημερωθούν. Επίσης θα γίνει ενημέρωση για το πώς να μπορούν να χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό υλικό τρίτων, όπως εικόνες, γραφικές παραστάσεις κ.α. χωρίς να προκύπτουν ζητήματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Για το σκοπό αυτό, πέραν των άλλων δραστηριοτήτων, θα δημιουργηθεί ειδικό κείμενο που θα αναφέρεται στο πνευματικά δικαιώματα και στην προστασία τους.

Με το όρο ανοικτά ψηφιακά μαθήματα εννοείται η χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (όπου δεν εγείρονται ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων), τόσο από τους φοιτητές, σπουδαστές όσο και από το ευρύ κοινό.

7. Επιλέξιμες δαπάνες μελών ΕΠ

7.1. Μαθημάτων καλύπτουν τις πλήρεις προδιαγραφές (A+).

Οι αμοιβές μελών ΕΠ αποκλειστικά των υπευθύνων ψηφιακών μαθημάτων προδιαγραφών A+ είναι επιλέξιμες δαπάνες. Η αμοιβή του μέλους ΕΠ θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να συνδέεται με τα παραδοτέα του φυσικού αντικειμένου του ψηφιακού μαθήματος που θα καλύπτει τις πλήρεις προδιαγραφές.

7.2. Μαθημάτων καλύπτουν τις ελάχιστες προδιαγραφές (A-).

ΑΕΝ είναι επιλέξιμες οι αμοιβές μελών ΕΠ για τη δημιουργία ψηφιακού μαθήματος με ελάχιστες προδιαγραφές (A-)

8. Βιβλιογραφία

Αγγελική Μονέδα, «Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Α.Π.Θ.» Ημερίδα κατάρτισης: 11 & 12 Ιουνίου 2013, Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

«Κεντρικό Μητρώο Ελληνικών Ανοικτών Μαθημάτων», Ελληνικό Ακαδημαϊκό Δίκτυο GUnet, <http://ocw-project.gunet.gr/> (Πρόσβαση 28/11/2013)

Π. Μπαλαούρας, Λ. Μεράκος, «Προδιαγραφές Ανοικτών Μαθημάτων v1.0», Ελληνικό Ακαδημαϊκό Δίκτυο Gunet, Διημερίδα κατάρτισης για τα θέματα προσβασιμότητας και πνευματικών δικαιωμάτων, 17 – 18 Απριλίου 2013, Αθήνα

Περικλής Α. Μήτκας, «Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Α.Π.Θ.», Ημερίδα ενημέρωσης: 27 Ιουνίου 2013, Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη